Orucun İnsana Kazandırdıkları (İrade Eğitimi, Empati, Yardımlaşma), Ramazan Kültürümüz (İftar, Sahur, Teravih, Mukabele, Diş Kirası) ve 2. Ünite Değerlendirmesi (DKAB.6.2.3)

DKAB.6.2.3.a-b. Oruç ibadeti ile bu ibadetin insan hayatına yansımaları (irade eğitimi, sabır, öz denetim, şükür ve empati) arasında ilişki kurarak akıl yürütür. · DKAB.6.2.3.c-ç. Orucun bireysel ahlaka ve toplumsal dayanışmaya (fitre, sadaka, iftar paylaşımı) kazandırdıklarını gerekçeleriyle belirler. · DKAB.6.2.1-5. Kültürümüzde yer alan Ramazan geleneklerini (teravih, mukabele, mahya, diş kirası, tekne orucu) ve 2. ünite kapsamındaki temel kavramları bütüncül olarak değerlendirir.

HATIRLAYALIM

- Oruç ibadeti bireye **irade eğitimi**, **sabır**, **öz denetim**, nimetlere **şükür** ve yoksulların hâlini anlayarak **empati (duygudaşlık)** kurma bilinci kazandırır.
- Peygamberimiz (sav) **«Oruç bir kalkandır.»** buyurarak orucun insanı yalan, gıybet, öfke ve her türlü kötü davranıştan koruduğunu vurgulamıştır.

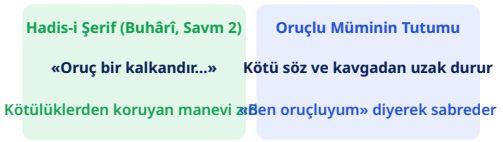
1 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki Ramazan kültürümüz kavramlarını sağ sütundaki açıklamalarıyla eşleştiriniz.

b 1. Mukabele	a) İftar misafirine hediye verilmesi ve yoksulların bakkal borçlarının gizlice ödenmesi
a 2. Diş Kirası ve Zimem Defteri	b) Ramazan ayında Kur'an-ı Kerim'in karşılıklı olarak okunup dinlenmesi sünneti
c 3. Mahya ve Tekne Orucu	c) Cami minareleri arasına asılan ışıklı yazı ve çocukları oruca alıştırma geleneği

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki hadis-i şerif kartında yer alan «Oruç bir kalkandır...» ifadesiyle oruç tutan bir müminden beklenen

(A) Sadece yemek ve içmekten uzak durup tartışmalara devam etmesi
(B) Dilini yalandan, kalbini kötülükten ve kavgadan koruması
(C) Ramazan ayı boyunca insanlarla hiç konuşmaması
(D) Tüm gününü uyuyarak geçirmesi

3 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Orucun kazandırdıkları ve 2. ünite konularıyla ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Teravih namazı Ramazan ayında yatsı namazından sonra kılınan 20 rekâtlık sünnet bir namazdır.	☑	☐
Unutarak bir şey yiyip içen kişinin orucu bozulur ve hemen kefaret tutması gerekir.	☐	☑
Hz. Davud (as) demiri işleyerek zırh yapmış, elinin emeğiyle geçinmiş ve kendisine Zebur kitabı verilmiştir.	☑	☐
Fil suresinde Ebrehe ve ordusunun Kâbe'yi yıkmak isterken Allah tarafından helak edilişi anlatılır.	☑	☐

4 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki orucun bireysel ve toplumsal kazanımlarını inceleyerek tablodaki boşlukları tamamlayınız. İlk satır örnektir.

Kazanım / Uygulama	Boyutu (Bireysel / Toplumsal)	Kazandırdığı Değer
1. Nefsin isteklerine hâkim olma	Bireysel Kazanım	İrade eğitimi ve öz denetim
2. Aç kalınca yoksulun hâlini anlama	Bireysel ve Toplumsal	Empati (duygudaşlık) ve merhamet
3. Fitre verme ve iftar sofrası paylaşımı	Toplumsal Kazanım	Yardımlaşma ve kardeşlik bağı
4. Su ve ekmek gibi nimetlerin kıymetini bilme	Bireysel Kazanım	Şükür bilinci ve israftan kaçınma

5 BOŞLUK DOLDURMA

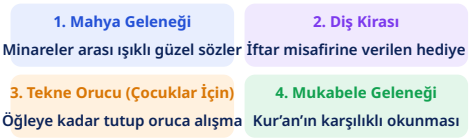
Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun kavramlarla tamamlayınız.

adak · fidye · kaza · empati

1. Kişinin kendisini başkasının yerine koyarak onun açlık ve sıkıntısını anlamasına **empati** (duygudaşlık) denir.
2. Oruç tutmaya gücü yetmeyen ve iyileşme ümidi olmayan yaşlı/hastaların her gün için verdikleri bedele **fidye** denir.
3. Yolculuk veya hastalık nedeniyle Ramazan'da tutulamayan oruçların bayramdan sonra gününe gün tutulmasına **kaza** denir.

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

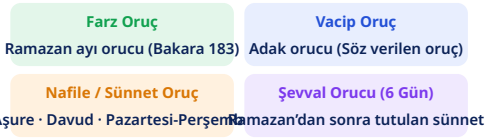
Görseldeki kültür kartlarında tanıtılan ve çocukların günün belli bir saatine kadar oruç tutarak ibadete neşeyle

(A) Diş kirası geleneği
(B) Zimem defteri geleneği
(C) Tekne orucu (Orucu direğe bağlama)
(D) Mahya asma geleneği

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

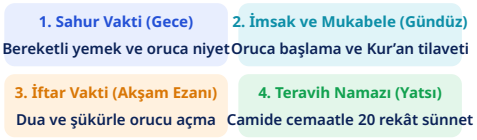
Görseldeki 2. ünite değerlendirme kartlarına göre «Oruç Çeşitleri» eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

- (A) Ramazan ayı orucu — Farz oruç
- (B) Bir şarta bağlı olarak söz verilen adak orucu — Vacip oruç
- (C) Aşure ve Pazartesi-Perşembe orucu — Sünnet/Nafile oruç
- (D) Şevval ayında tutulan 6 gün orucu — Farz oruç

8 SIRALAMA

Görseldeki Ramazan ayında bir müminin gün boyu yaşadığı ibadet akışını **gece vaktinden yatsı vaktine** doğru 1'den 4'e kadar sıralayınız.

3 3. İftar: Akşam ezanıyla birlikte dua ve şükürle orucu açmak

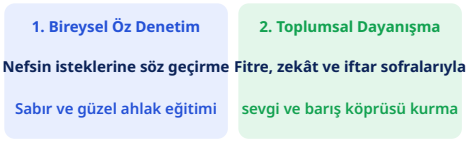
4 4. Teravih: Yatsı namazının ardından cemaatle teravih namazı kılmak

1 1. Sahur: İmsak vaktinden önce kalkıp sahur yemeği yemek ve oruca niyet etmek

2 2. İmsak ve Mukabele: Gün boyu orucu koruyup Kur'an mukabelesine katılmak

9 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

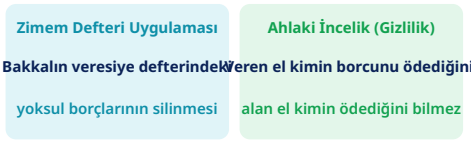
Görseldeki irade ve dayanışma şemasından yararlanarak oruç ibadetinin bireyin öz denetimine ve toplumsal barışa

1) Nefse hâkim olma, sabır ve öz denetim kazandırır. 2).

10 KISA CEVAP

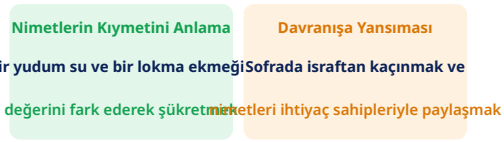
Görseldeki Osmanlı'dan günümüze ulaşan «Zimem Defteri» geleneğinin toplumsal dayanışma açısından önemini kısaca açıklayınız.

Varlıklı kişilerin mahalle bakkalındaki borç defterinden yoksulların.

11 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki dört öğrenci yorumundan hangisi oruç ibadetinin «şükür ve israfı önleme» bilincine katkısını doğrudan açıklar?

- (A) Ahmet: Su ve ekmeğin kıymetini anlayıp israftan kaçınıyorum
- (B) Zeynep: Fil suresinin Mekke döneminde indirildiğini öğrendim
- (C) Kerem: Hz. Davud'un demircilik mesleğiyle uğraştığını okudum
- (D) Elif: Teravih namazını camide cemaatle kılıyoruz

12 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları kutulara yazınız. Numaralı harflerle «orucun kazandırdığı, başkasının açlık ve sıkıntısını anlama

Ramazan gecelerinde yatsıdan sonra kılınan sünnet namaz	T E R A V İ H
Kur'an-ı Kerim'in karşılıklı olarak okunup takip edilmesi	M U K A B E L E
İftar sofrasını ve nimetleri ihtiyaç sahipleriyle bölüşme	P A Y L A Ş M A
Oruç tutmak için imsaktan önce kalkılan bereketli vakit	S A H U R
Ramazan'da bayramdan önce verilen vacip sadaka	F İ T R E
Orucun güçlendirdiği, nefsin isteklerini kontrol etme gücü	İ R A D E

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

EMPATİ